

BUTLLETÍ núm. 34

1º SEMESTRE 2017

Més informació i notícies a la nostre web
www.adivasis.org

ADA
 Fundació per al
 Desenvolupament
 dels Adivasis

Aprenent a caminar sense el Fede

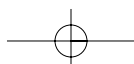
Aquest és el primer butlletí després del cpmiat del Fede, el promotor d'ADA, la persona que va aconseguir que els adivasis no fossin una mostra de l'exotisme de l'Índia, sinó un poble del qual en tenim moltes coses a aprendre i també moltes per aportar.

Conviuen i respecten la natura, formen part d'ella i és la seva font de vida. Aquest entorn està greument amenaçat per la industrialització i el creixement del país. La pervivència d'un sistema de discriminació brutal, com el sistema de castes, encara que constitucionalment prohibit, sobreviu socialment amb tota la seva força. Tot plegat comporta que els adivasis estiguin marginats socialment, econòmica i política. Abolir socialment aquest sistema de castes i lluitar per enderrocar la corrupció era la veritable conversió que calia a l'Índia, ens explicava el Fede.

El Fede, i ADA al darrere, ha aconseguit que, milers de kilòmetres lluny, un petit grup de persones ens sentim ferides per aquesta problemàtica. De manera similar a com ens afecten altres realitats més properes, al nostre propi país o a les nostres fronteres. La "solució" a la problemàtica del desenvolupament dels adivasis arribarà, tard o d'hora, fonamentalment del seu propi país. La participació d'ADA és i serà anecdòtica a nivell global. Però haurà estat important a nivell de totes aquelles persones, infants, famílies i grups d'auto-ajuda als que arriba la petita ajuda d'ADA. Tal i com deia el Fede, no tinguem por de continuar sent una ONG petita, perquè l'ajuda és gran a escala individual.

Al llarg d'aquests 16 anys d'història, algunes coses han canviat en els poblats on arriba l'ajuda d'ADA, vehiculada per aquestes petites organitzacions locals que el Fede va ajudar a posar en marxa.

El futur de la Fundació no és tan important com ho és mantenir dia a dia el nostre compromís i treball. Perquè aquest futur està en part en les nostres mans i, fonamentalment, en mantenir viu el vostre suport.

ESPECIAL FEDE

Família Khan

-Federico Sopeña, 31 de gener de 2004--

Estic fet un *piltrafa*. Aquesta tarda he anat amb el Jose Luis, un aragonès establert a Palma de Mallorca, a veure a la Raseeda i als seus dos fills, el Haider i el Imran Ali Khan.

Vaig conèixer a la Raseeda i als seus germans quan tots sis encara eren molt petits. El seu pare va ser un antic combatent de la 2^a guerra mundial i la seva mare es guanyava la vida treballant en cases particulars. Vivien en una barraca sense aigua, sense llum i sense porta. Pobres com les rates. Rics en afecte; era una gran festa quan els visitava a casa seva.

Avui en dia les coses han canviat cap a millor en el si d'aquesta família musulmana. Les dones han fregat molts terres, moltes olles, molts lavabos i els homes han treballat constantment de cambres en petits hotels, per tal de millorar les condicions de vida de les seves llars. Tots, excepte la Raseeda, de qui parlaré a continuació.

“No hi ha cristians, ni hindús, ni musulmans, ni tan sols ateus.

Tots són fills de Déu”

Avui he anat a visitar a la Raseeda, després de fer-me pregar durant moltes setmanes. Els tres viuen darrere d'Achanak Colony (zona de l'est de Mumbai); on jo mateix vaig viure durant uns anys. És un paisatge d'escales laberíntiques, de carrers estrets i de finestres a pocs

centímetres dels carrers. El marit de la Raseeda, l'Ali, es va posar malalt i va haver de tornar al seu poble, al Rajasthan, per a recuperar-se. De fet, ja fa tres mesos que hi és.

La Raseeda, ara ja amb 25 anys, frega encara més terres, més lavabos i més olles, per poder pagar l'educació dels seus dos fills. Està bojament il·lusionada perquè els seus fills aprenguin anglès i, he de dir, ho fan força bé.

La Raseeda és un àngel. Em diu – i no exagera – que es lleva amb la crida a l'oració del matí, es posa el vel i resa les oracions prescrites pel Corà. Viuen en una petita habitació de tres metres quadrats. Tenen tres plats, dos olles, tres vasos d'alumini, tres estores i poc més.

El propietari de l'habitació on vivien fins fa pocs dies la Raseeda i la seva família, és un home de mal caràcter; quan va

veure que la Raseeda estava sense marit, va pensar que cauria fàcilment als seus braços. Així que la Raseeda es va veure obligada a marxar a un altre lloc per tal de no haver de sentir els insults d'aquest personatge. Ara viu a la casa que us he descrit.

Avui m'he sentit petit, gairebé menyspreable (i això no és bo) davant dels ulls de Déu. Mentre que per aquesta família sóc una encarnació de Déu, em percebo a mi mateix com un ninot. Em roba el cor la seva alegria, l'il·lusió per la vida. En la seva pobresa absoluta no desitgen res més que viure el dia a dia, estudiar per tenir més coneixements, anar nets al col·legi, malgrat sigui amb roba plena de pedaços. De fet, ahir els dos nens volien que em quedés a dormir a casa seva; però, on, vaig pensar jo. Per mi va ser un dia de festa, d'aprenentatge.

Allah, el tot poderós i compassiu, tingues misericòrdia de mi.

...fragments del Fede...

Poc després d'ocórrer l'accident, en què vaig perdre el peu, vaig sentir intensament l'impuls de la força de l'Esperit: "ara serà més evident veure qui és el qui t'empeny... no són els teus peus ni la teva força ni el teu carisma, sinó Ell, qui va portar Jesús al desert, a la vida pública, al final de la seva vida". (Extracte de la carta de 25/01/1991, en la que el Fede explica l'accident que va tenir el 30/12/1990, a la carretera Bombay-Goa)

"Floreix allà on t'han plantat". Sempre m'aclimato a tots els llocs, però la meva veritable casa és a l'Índia. Per suposat. (Revista Nómadas. Any 2000)

No promocionem "canvi de religió", sinó profunditzar en la pròpia religió. Jo mateix m'he sentit molt gratificat en el coneixement de l'hinduisme i el budisme. Les altes esferes de l'església tenen por que el dogma cristià estigui en perill. Jo els hi dic: no tingueu por, aquestes religions ens ensenyen a ser millors cristians. (Revista Nómadas. Any 2000)

Tot el poblat adivasi balla al voltant d'una fogata. Dues dones se m'apropen i em donen la mà: "Baba, balla, balla amb nosaltres". Un goig tan suau com intens em va envair; vaig pensar que havia esperat 50 anys però que havia valgut la pena. M'estan dient: "has aconseguit renéixer. ja ets una mica més com nosaltres". (Revista Nómadas. Any 2000)

Si ets capaç de viure amb menys, aprendràs molt, i si ets capaç de compartir, descobriràs el poder de la solidaritat, que no té res a veure amb l'almoina. (Entrevista Contra de La Vanguardia. Any 2000)

L'Evangeli diu que "si tens dues camises, en donis una a qui no en té". I si no la dones, que te l'agafin. (Entrevista El Periódico 1/12/2013)

¿Per què no he nascut en una "slum" (barraca), per què no he nascut adivasi? (Entrevista El Periódico 1/12/2013)

Quan passo per davant dels aparadors de Nadal que teniu aquí, penso: quantes coses que no necessito! (Revista Mans Unides 2005)

Existeix també una globalització de la justícia, basada en una política que no té com a finalitat el poder d'una minoria, sinó de tot el poble. (Revista Mans Unides 2005)

L'Índia ha esdevingut la companya de la meva vida. (Catalunya Cristiana 22/12/2005)

ESPECIAL FEDE

Com era Federico Sopeña?

-J.M Feliu S.J-

Això no és una nota necrològica. El Federico Sopeña (l'inoblidable Fede) va morir a finals de gener a Mumbai (Bombay). A l'Índia igual que a Catalunya, a Madrid i a altres llocs, moltíssima gent va plorar, pregar i fins i tot vibrar amb el record d'aquest home tan gran i entranyable. Perquè segons van passant els mesos ens adonem que el Fede era, i és, patrimoni de tot el món. De fet, molta gent ha anat a l'Índia només o sobretot per veure'l...i torna enriquida!

Fa uns dies, aprofitant que jo mateix era a Barcelona, vam organitzar una petita taula rodona per parlar del Fede; ara que estem més serens. Com a amic íntim del Fede em va tocar parlar a mi al principi i també fer-ho més que els altres. Ara em demanen que posi per escrit el què vaig dir en aquella taula. Doncs som-hi.

El que jo volia, i em sembla que una mica vam aconseguir-ho, era parlar de com era el Fede, començant per com el veia jo, que el coneixia des de fa més de setanta anys. Ni que la nostra relació s'hagi aprofundit "només" durant els últims 51 anys! Penso limitar-me a escriure so-

lament uns quants punts, sense explicar-los. Com veureu els que el coneixíeu, tampoc farà falta dir res més.

1. La personalitat del Fede, senzill com era ell, també era polifacètica, bé que concentrat

tot ell en la gent, de manera que el centre dels seus interessos estava fora d'ell mateix, posat fermament i amorosament en els altres, sobretot en els pobres. A primera vista es tractava d'un "centre descentrat", però plenament realitzat en els més febles de la societat.

2. El Fede era molt intel·ligent, però no pas un intel·lectual; era més aviat una persona del carrer, això sí, molt llesta i interessada en tothom i en el seu entorn i també més enllà. Era creatiu i, tot tractant-lo, hom sentia un gran plaer en descobrir un

cor immens, d'or de primera qualitat, natural de mena.

3. De primeres no ho diries, però el nostre home tenia les seves inseguretats. Entenguem-nos, eren inseguretats en coses que el tocaven, ja que de fet era clarivent i se'l veia segur quan aconsellava als altres. Això el feia molt proper, atractiu, te'l posava al teu nivell, gens dominador o amenaçador. De manera que donava als altres la seguretat que, tot sovint, no trobava per si mateix.

4. Semblava tossut, i em sembla que

una mica sí que ho era, però sobretot era determinat i perseverant, de manera que les dificultats mai no l'aturaven. Per descomptat que tenia prudència, però, més que res, era valent i atrevit. Tot amb aquella bonhomia tan natural; i com a bon jesuïta era obedient, però sobretot, un home lliure.

Un amic jesuïta de Bombai, que el coneixia bé, va dir d'ell que era un "revolucionari amable". Mai més ben dit!

5. Era ben estrany trobar-lo un moment tot sol. El Fede era un comunicatiu nat, però d'aquells

pocs que parlen més quan escolten que quan xerren. A la seva habitació a Vinayalaya, Mumbai, amb freqüència te'l trobaves amb tres o quatre persones a la vegada, i tots se sentien escoltats al mateix temps; i quan s'esqueia, ajudats. Al mateix temps quan calia era capaç d'aïllar-se dins la seva forta vida interior, Déu i ell a soles, cara a cara.

6. Tenia aquell magnetisme que mai deixava de cridar-nos l'atenció i dia rere dia ens atreia i sorprenia, perquè el Fede estava arrelat en Déu i alimentat per la seva passió per Jesús i pels altres, que tot era la mateixa cosa. Però aquests "altres" eren sobretot els pobres, com també ens demana Jesús. De manera que veient el Fede et

venien ganes d'apassionar-te tu també pels pobres, més que no pas entretenir-te en altres coses, que ell relativitzava, com la fama, els diners, per descomptat per exemple el futbol, i fins i tot l'estudi, ni que fos un home que es menjava un llibre darrere l'altre. Però el que se'n diu viure, ell vivia pels altres i com ja he dit, tenia el seu centre fora de si mateix.

7. En un home tan posat en Déu i els altres cridava l'atenció el seu sentit de l'humor. No que fos molt amic dels acudits, encara que te'ls agafava de seguida, sinó que tenia la capacitat de descobrir l'aspecte positiu i lleuger de situacions difícils, minimitzant-les o rient-se'n.

8. Al Fede no li anava de manifestar el dolor físic, que el tenia, sobre tot al final, encara que no seguit. De totes maneres, si li sabies preguntar bé si patia, et responia amb senzillesa que sí, sense fer-se el fort.

9. Una cosa que a molts de nosaltres ens feia molt bé, era la seva capacitat d'admetre la crítica; senyal de la seva maduresa. Ell també et podia dir les teves coses negatives amb amor i llibertat.

10. Diria com a conclusió que el Fede no s'ha mort; més aviat s'ha quedat en el cor de molts de nosaltres que ara, i gràcies a ell, som capaços de fer les coses una mica millor.

Satisfacció i joia de viure

-La campanya homenatge Pitaji Sopena- Vaishali Patil

“**E**l somni de Sopena Baba (Baba, és pare) era que cada dona Kathkari tingués la seva pròpia cabana”, proclamava la Usha Waghmare, dona Kathkari del poble de Sedashi (Pen, districte de Raigad) mentre participava en la campanya-homenatge Pitaji Sopena pels drets de possessió de terra. El Federico Sopena ja no hi és, però les seves memòries, inspiració i llegat perduren a Ankur Trust (ONG), així com entre moltes altres organitzacions del districte de Raigad.

Des del 20 de febrer, dia de la missa en record a Father (Fr.) Sopena fins el 11 de Març, dia en què va néixer el Federico, Ankur Trust va liderar una campanya en defensa dels drets de possessió de terres de les tribus kathkaris. Durant aquest període de mobilitzacions es van organitzar tallers en dife-

rents poblats adivasis. Joves tribals com el Sanjay Naik, el Ganesh Waghmare, el Jitesh Shirsat i la Vasanti Dangar, van protagonitzar els tallers i xerrades de conscienciació sobre la legislació vigent. La base legislativa actual és “Terra al pagès i la casa al inquilí”.

Un equip de voluntaris d'Ankur Trust també va recolzar els Kathkaris durant la reivindicació pel reconeixement de les terres on viuen i treballen. La llei existeix, però no s'aplica; possiblement perquè els beneficiaris són els sectors més marginals. Aquesta és una situació recurrent i de gran importància en la societat índia.

Pitaji Sopena (pitaji significa pare) sentia un amor especial i tenia un ferm compromís amb les tribus kathkaris; les quals es troben en situació de desaparèixer donat l'alt índex de morts per mal-

ESPECIAL FEDE

nutrició, la manca d'accés a serveis sanitaris, així com els matrimonis infantils i els embarassos recurrents. Tan és així, que va dedicar gairebé 20 anys de la seva vida a treballar amb els Kathkaris de Raigad. Tot sovint, el Federico amb la seva cama i mitja feia excursions per les muntanyes de Raigad i adorava estar amb els Kathkaris, que els anomenava "fills de la terra".

No va ser però fins el 1992 que vaig conèixer per primera vegada al Fr. Sopena. Recordo que vestia la seva kurta i un auster khadi. La seva gentilesa i el seu somriure brillant, reconfortava a tothom que el rodejava. El Fede va aprendre hindi i va assimilar una vida senzilla amb els pobres; fet que el feia un ésser humà excepcional. Jo, i molts d'altres, l'anomenàvem "Pitaji Sopena", ja que personalment no només em va inspirar en la lluita pels oprimits, sinó que em va guiar i acompanyar fins el seu últim alè.

Per aquest motiu, el meu marit i jo, junt amb altres membres de l'equip d'Ankur Trust, vam reflexionar per buscar la manera d'oferir un homenatge a aquest gran home. Així, que ens vam posar d'acord unànimement d'iniciar la campanya pels drets de possessió de terra. Aquesta campanya no només pretenia la consciència dels adivasis sobre els seus drets, sinó que gràcies als voluntaris vam emprendre ac-

cions legals en nom de dones adivasis, potenciant així el seu empoderament. El Pitaji Sopena admirava les dones Kathkaris, per la seva capacitat de treball i per les seves perspectives vitals.

Al llarg d'aquells dies les Kathkaris caminaven fins la oficina d'Ankur Trust amb tot tipus de documents, com a prova de les seves terres, i tot sovint s'esperaven pacientment fins que completàvem la sol·licitud legal. Algunes d'elles miraven la pancarta amb la fotografia del Fr. Sopena que encapçalava la nostra oficina, i amb gran devoció ajuntaven les mans per honorar-lo. La Ansuya Pawar, del poblat de Hemadi, va dir "ara tenim casa nostra i ningú ens hi pot fer fora. Sé, que és l'única cosa que farà feliç l'esperit del Fr. Sopena".

Gràcies a aquesta campanya hem aconseguit compilar la documentació de gairebé 900 famílies Kathkaris, per garantir els drets a les seves terres que han esperat durant generacions. D'aquesta manera aconseguiran una estabilitat que facilitarà la seva educació i el creixement d'aquesta comunitat.

Aquesta campanya ha estat organitzada per l'equip tècnic d'Ankur Trust i les voluntàries Kathkaris. Volem agrair a Ankur Trust el seu suport econòmic i a tots els joves Kathkaris, que gràcies a la determinació de Fr.Sopena, han col·laborat amb nosaltres.

Notícies ADA

El passat 9 de juny vam organitzar la reunió anual del patronat d'ADA.

Vam iniciar la sessió amb la projecció del vídeo "En terra adivasi", gravat el 2016 i produït per la periodista Mamen Peiró, on ens retrobem amb el Fede i visitem diferents projectes. Vídeo que esperem que aviat pugui estar a disposició de tots vosaltres a *youtube*. Vam aprovar també els comptes anuals i la memòria d'activitats (a continuació en teniu un resum).

Durant els últims anys hem tingut un pressupost en projectes més alt que el nivell d'ingressos, per tal d'amortitzar el superàvit d'exercicis anteriors. Tanmateix una Fundació benèfica ha de tenir un pressupost equilibrat i quan amortitzem aquest superàvit, el nostre pressupost s'ajustarà al nivell d'ingressos. Els ingressos depenen bàsicament de les vostres aportacions i dels actes que organitzem. Per tant, el 2018 disminuirà el número de projectes, sempre i quan no tinguem aportacions econòmiques no previstes. Totes les idees seran benvingudes.

La presidenta actual, Pilar Sopeña, passarà a ser presidenta honorífica, en reconeixement a la seva tasca a ADA. Ramon Garriga serà el nou president, coneix a fons el funcionament de la fundació, els projectes i té molta experiència en direcció de grups; i la Marta Anguera, com a vicepresidenta, també incansable des dels inicis. Estem convençuts que ens portaran pel bon camí. La responsabilitat de tresoreria, secretaria, butlletí i vocals, es mantenen sense canvis.

Com sempre, mantenim la porta ben oberta a noves incorporacions a l'equip de treball i patronat.

MEMÒRIA ECONÒMICA

Els comptes anuals 2016-2017 s'han obtingut dels registres comptables de la Fundació i mostren la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de la Fundació. Aquest exercici tanca amb un resultat negatiu de 39.024,37.

FONS PROPIS: No hi ha moviments
SUBVENCIONS, DONACIONS I LLEGATS
No hi ha hagut cap moviment durant l'exercici actual.

1. DESPESES

Ajuts concedits.....74.263,23 euros

- Projecte Panvel i Roha	9.213,23
- Projecte Vasai	10.600,00
- Projecte Nashik	9.000,00
- Projecte Kolad-Tara.....	5.250,00
- Projecte Mahad	8.100,00
- Projecte Ashagad.....	6.400,00
- Projecte Tala	6.000,00
- Projecte Karazgaon.....	15.300,00
- Control i visites projectes....	2.400,00

Altres despeses .....3.090,83 euros

- Comissions bancàries.....	1.080,97
- Publicitat, propaganda.....	1.633,64
- Webs amb Internet	276,22
- Material oficina, correu, etc...	47,50
- Altres tributs	52,50

Total despeses 77.354,06

Control i visites projectes: dietes i desplaçaments per visites als projectes del nostre col·laborador Macario Fernandes, que visita semestralment cada projecte.

Les despeses de funcionament sumen 3.090,83 €; és a dir, el 4% de les despeses.

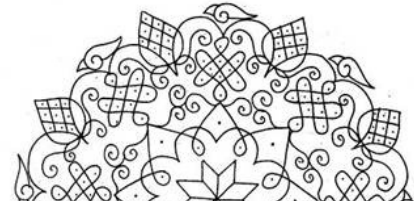
2. INGRESSOS

- Donacions periòdiques.....	37.944,69
- Promocions i patrocinador.....	1,72
- Ingressos financers.....	383,28

Total ingressos 38.329,69

PASSAT

El diumenge 2 d'Abril vam celebrar a l'església del Pi, Barcelona, el **concert-homenatge a Federico Sopeña**. Una vegada més el Cor Carlit Gospel, dirigit per Anna Roqué ens va sorprendre i enamorar amb la seva música. Un concert emotiu, a vessar d'amics i amigues del Fede.

El passat 26 de juny el diari "El país" va publicar l'article *La educación transforma Kerala*; escrit per Angel L.Martínez Cantera. Molt interessant!

"La naturalesa és més que el paradís", va dir Buda.

"En la pedra, en el foc, en la neu, ell pot ser-hi.

En el somriure dels il·luminats, en el plor dels ignorants."

FUTUR

A la **Casa Asia**, seu a Barcelona o a Madrid, trobareu cursos, exposicions i tallers on aprofundir en la cultura india. 100% recomanable!

M.Chinnaswamy, Buda que plora

ADA som totes i tots.. apropa't i participa a les reunions de la Junta. T'hi esperem!

bon estiu

.....

Nom:	Cognoms:	CP:
Direcció:	Població:	Data de naixement:
Professió:	Telèfon:	
E-mail:	DNI	
Freqüència:	☐ Mensual	☐ Trimestral
Import: €	☐ Anual	☐ Aportació única
Forma de pagament		
- Per transferència bancària a: BBVA- ES58 0182 6325 89 0208037341		
- Per domiciliació bancària		
Titular del compte:	Banc o Caixa:	
Nº de compte corrent:	Direcció oficina:	